

UCHWAŁA NR XXVIII/317/2026
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH

z dnia 30 września 2026 r.

w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, a także szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust.1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2026 r. poz. 662 i poz. 912 oraz z 2023 r. poz. 1688) oraz art. 50 ust. 6, art. 6a i art. 6b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2026 r. poz. 639, poz. 974 i poz. 986) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwała określa:

- 1) szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zwane dalej „usługami opiekuńczymi”;
- 2) szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, ich wymiar, zakres oraz sposób rozliczania wykonywania tych usług;
- 3) szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat za usługi, o których mowa w pkt 1 oraz tryb ich pobierania.

§ 2. Pomoc w formie usług opiekuńczych przyznawana jest na warunkach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

§ 3. 1. Usługi sąsiedzkie mogą być przyznane również jako forma uzupełniająca opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

2. Usługi sąsiedzkie mogą być świadczone przez siedem dni w tygodniu, w wymiarze nie większym niż 20 godzin miesięcznie.

3. Zakres usług sąsiedzkich obejmuje:

- 1) pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych – przygotowywanie lub dostarczanie posiłków, sporządzanie zakupów, pomoc w przyjmowaniu leków zgodnie z zaleceniami lekarza, pomoc w utrzymaniu czystości mieszkania, w razie potrzeby palenie w piecach;
- 2) podstawową opiekę higieniczno-sanitarną – pomoc w utrzymaniu odpowiedniej higieny ciała, zmianie ubrania, bielizny osobistej i pościelowej, przesłanie łóżka, zamawianie wizyt lekarskich;
- 3) zapewnianie kontaktów z otoczeniem – inicjowanie oraz ułatwianie kontaktów z rodziną, środowiskiem lokalnym, organizowanie wyjść z miejsca zamieszkania, pomoc w dotarciu do lekarza, załatwianie spraw urzędowych w zakresie niewymagającym pełnomocnictwa.

§ 4. 1. Osoby korzystające z usług opiekuńczych lub usług sąsiedzkich ponoszą opłatę, jeżeli ich dochód lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kryterium dochodowe, określone w art.8 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z zasadą określoną w tabeli:

Dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie określony w % w stosunku do kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej	Wskaźnik odpłatności w % ustalony od ceny usługi opiekuńczej, w tym usługi sąsiedzkiej za 1 godzinę zegarową dla:	
	osoby samotnie gospodarującej	osoby w rodzinie
powyżej 100% do 150%	5%	7%

powyżej 150% do 200%	7%	10%
powyżej 200% do 230%	10%	15%
powyżej 230% do 250%	15%	25%
powyżej 250% do 300%	20%	40%
powyżej 300% do 350%	25%	50%
powyżej 350% do 400%	30%	60%
powyżej 400% do 450%	35%	70%
powyżej 450% do 500%	40%	80%
powyżej 500% do 550%	50%	90%
powyżej 550%	100%	100%

2. Cenę 1 godziny usług opiekuńczych lub usług sąsiedzkich określa się w wysokości 3% najniższej emerytury, ogłaszanej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polski „Monitor Polski”. Obliczoną kwotę zaokrągla się do pełnych dziesiątek groszy.

3. Podstawę naliczenia miesięcznej odpłatności stanowi liczba godzin wykonanych, potwierdzonych przez świadczeniobiorcę lub jego opiekuna.

4. Wysokość odpłatności stanowi iloczyn liczby godzin wykonanych usług, ceny 1 godziny usługi oraz wskaźnika odpłatności określonego w ust. 1.

§ 5. Opłata za usługi opiekuńcze oraz usługi sąsiedzkie wnoszona jest na rachunek bankowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach.

§ 6. 1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoba zobowiązana do ponoszenia odpłatności może zostać częściowo lub całkowicie zwolniona z ponoszenia odpłatności.

2. Częściowe zwolnienie z odpłatności może nastąpić do 50% ustalonych opłat w sytuacji zaistnienia przynajmniej jednej z następujących okoliczności:

- 1) ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej lub innej placówce zapewniającej całodobową opiekę;
- 2) wystąpienia zdarzenia losowego lub poniesienia strat w wyniku klęski żywiołowej albo ekologicznej;
- 3) ponoszenia stałych, niezbędnych i uzasadnionych wydatków związanych z leczeniem, rehabilitacją, zakupem leków zleconych przez lekarza, środków higienicznych lub pielęgnacyjnych, a także usług opiekuńczych świadczonych przez inne podmioty, których wysokość udokumentowano na co najmniej 50% dochodów;
- 4) w gospodarstwie domowym występuje więcej osób wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych;
- 5) korzystanie z usług opiekuńczych lub usług sąsiedzkich w takim wymiarze godzin, który powoduje, że wysokość odpłatności za te usługi zagraża zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych;
- 6) konieczności zakupu sprzętu rehabilitacyjnego niepodlegającego refundacji.

3. Całkowite zwolnienie z ponoszenia opłat może nastąpić w sytuacji:

- 1) osoby samotnej w rozumieniu art. 6 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej, gdy z analizy dochodów i wydatków wynika, że osoba ta nie jest w stanie ponosić ustalonej odpłatności przy jednoczesnym zaistnieniu co najmniej dwóch przesłanek określonych w ust.2;
- 2) świadczeniobiorca ukończył 100 lat życia.

§ 7. Traci moc uchwała Nr XXV/279/04 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat jak również trybu ich pobierania (Dz. Urz. Województwa Podlaskiego z 2004 r. poz. 1810), zmieniona uchwałą Nr XXXII/344/2013 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 lutego 2013 r. (Dz. Urz. Województwa Podlaskiego z 2013 r. poz. 1478).

§ 8. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Suwałk.

§ 9. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Suwałkach

Zdzisław Przelomiec

UZASADNIENIE

do uchwały Rady Miejskiej w Suwałkach w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, a także szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług.

Zgodnie z art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi te mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Zapisy ustawy dopuszczają również przyznawanie usług w formie usług sąsiedzkich.

Obowiązująca dotychczas uchwała Rady Miejskiej w Suwałkach z 2004 r., mimo późniejszej nowelizacji, nie uwzględnia obecnego stanu prawnego oraz nowych form wsparcia przewidzianych ustawą.

Organizowanie usług opiekuńczych należy do zadań własnych gminy. Jednocześnie gmina jest zobowiązana do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej wobec osób wymagających wsparcia, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie.

Zgodnie z art.16 ustawy o pomocy społecznej obowiązek wykonywania zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą. Gmina nie może odmówić udzielenia pomocy osobie potrzebującej, pomimo istniejącego obowiązku osób fizycznych lub prawnych do zaspokajania jej niezbędnych potrzeb życiowych. Przepis ten nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań służących zapewnieniu wsparcia osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

Uchwała ma na celu dostosowanie lokalnych regulacji do obowiązujących przepisów prawa oraz zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich mieszkańcom Miasta Suwałki. Przyznanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych może mieć charakter obligatoryjny albo fakultatywny, natomiast usług sąsiedzkich wyłącznie fakultatywny.

W roku bieżącym z usług opiekuńczych korzystało 161 osób, w tym 6 osób pozostających w gospodarstwie domowym z małżonkiem. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że poziom odpłatności stanowi dla części mieszkańców barierę w korzystaniu z niezbędnego wsparcia.

W związku z powyższym uchwała przewiduje ustalenie odpłatności za usługi w sposób uzależniony od sytuacji dochodowej osoby samotnie gospodarującej lub dochodu przypadającego na osobę w rodzinie. Wysokość odpłatności została określona w formie tabelarycznej, z zastosowaniem stawek procentowych odpowiadających poziomowi dochodu w relacji do kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej i kosztu 1 godziny usług, którą ustalono na poziomie 3 % najniższej emerytury, co jest zbliżone do obecnie ponoszonych kosztów związanych z organizacją usług.

Przyjęcie nowych zasad odpłatności, przy jednoczesnym wprowadzeniu możliwości świadczenia usług sąsiedzkich, pozwoli na zwiększenie dostępności pomocy dla osób starszych, przewlekle chorych oraz niesamodzielnych. Rozwiązanie to umożliwi również wykorzystanie potencjału środowiska lokalnego oraz wzmacnianie więzi społecznych i sąsiedzkich.

Uchwała przewiduje ponadto możliwość częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności za usługi w przypadkach uzasadnionych szczególnie trudną sytuacją życiową, zdrowotną lub materialną świadczeniobiorcy.

Należy podkreślić, że świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania jest rozwiązaniem korzystnym zarówno z punktu widzenia mieszkańców, jak i gminy. Pozwala ono osobom wymagającym wsparcia na dalsze funkcjonowanie w dotychczasowym środowisku życia, a jednocześnie stanowi alternatywę dla kosztowniejszych form opieki instytucjonalnej, w szczególności pobytu w domu pomocy społecznej.

Środki finansowe na realizację usług opiekuńczych są corocznie planowane w budżecie Miasta Suwałki w dziale 852 „Pomoc społeczna”. Dochody z tytułu odpłatności za usługi opiekuńcze kształtują się w wysokości 640 000 zł rocznie. Przyjęcie proponowanej uchwały będzie miało wpływ na obniżenie dochodów od 5-10 %.

Podjęcie uchwały jest zasadne i niezbędne dla zapewnienia zgodności prawa miejscowego z obowiązującymi przepisami ustawy o pomocy społecznej oraz dla zapewnienia mieszkańcom Miasta Suwałki dostępu do adekwatnych, zgodnych z potrzebami form wsparcia w środowisku lokalnym.